

Časopis PRVEJ STAVEBNEJ SPORITELNE

DOMa

1
2013

Darujte si štátnu prémieu
Aj Maruške by sa tu páčilo
Čo (asi) neviete o bratoch Velitsovcoch

10

V obnovenom bytovom dome

Bytový dom na Miletičovej ulici v Bratislave všeličo zažil, všeličo si pamätá a všeličo v ňom bolo treba riešiť.

Rubriky

3 Príhovor

4 Aktuálne

7 Vy sa pýtate, my odpovedáme
Rady pre „začiatokníkov“

8 Na návšteve
Deväť kamiónov...

10 Na návšteve
Väčší komfort
bez väčšieho platenia

12 Naše skúsenosti
Možnosť plniť si sny

14 Téma
Ako si doma udržať teplo

16 Čo o nich (asi) neviete
Martin a Peter Velitsovci

18 Nápady a inšpirácie
Na vianočnú nôtu

20 Na návšteve
Aj Maruške by sa tu páčilo

23 Zabavte sa

12

Možnosť plniť si sny

Jedna je z hornatého Dolného Kubína, druhá z rovinatej Trnavy. Jedna je blondínka, druhá tmavovláska. Napriek tomu je toho, čo ich spája, oveľa viac.

18

Na vianočnú nôtu

Ak máte chuť a šikovné ruky, dokážete si tradične netradičné ozdoby vyrobiť aj sami. A nemusí vás to stáť ani veľa peňazí.

Časopis PRVEJ STAVEBNEJ SPORITELNE **DOMA** 1|2013

Ročník: 13.

Vyšlo: 6. 12. 2013

Periodicita: štyrikrát ročne

Pre Prvú stavebnú sporiteľňu, a. s., vydáva JAGA GROUP, s. r. o.

Prvá stavebná sporiteľňa, a. s., Bajkalská 30, P. O. Box 48,

829 48 Bratislava, tel.: 02/ 5855 5855, www.pss.sk

Redakčná rada: Ing. Erich Feix (predseda),
PhDr. Oľga Sabelová (šéfredaktor), Mgr. Robert Juriš,
Mgr. Andrej Vída, Ing. Peter Halász,
Mgr. Magdaléna Lukáčová, Mgr. Martina Deríková

Foto na obálke: Dano Veselský

Registrácia MK SR: EV 1526/96, ISSN 1335-9797

Milí naši klienti, milí čitatelia,

vždy keď sa november bezprostredne prehupne do svojej druhej polovice, ovládne ma kúsok nostalgie. Šestnásteho novembra totiž Prvá stavebná sporiteľňa oslavuje svoje narodeniny. Tento rok dvadsiate prvé – už je teda dospelá aj podľa medzinárodných štandardov.

Oveľa dôležitejšie ale je, že je dospelá svojím konaním a svojím správaním. Inak by sa jej sotva podarilo byť pri takých až intímnych chvíľach, aké patria k vytváraniu pohody a pohodlia domova. O to sa snažíme – byť súčasťou vašich domovov, vašich plánov a očakávaní spojených s týmto najdôležitejším miestom na svete. A vy nám to dovoľujete – umožňujete nám byť pri tom, keď sa vaše plány a očakávania menia na realitu.

Keďže byť pri tom chceme stále, máme pre vás malé, priam predvianočné, prekvapenie. Sme tu opäť s časopisom DOMa. Nadväzujeme ním na jeho vydávanie v minulosti, prichádzame ale s novou podobou a novými prvkami zodpovedajúcimi dnešnej realite, aj tej technickej. Ku klasickej papierovej forme sme preto pridali možnosť „listovať“ si stránkami časopisu aj na našej internetovej adrese.

Budeme radi, ak sa časopis DOMa stane naším spoločným dielom. Prvé vydanie berte ako začiatok pekného priateľstva (pre všetkých, ktorí si v tomto okamihu spomenuli na film Casablanca – áno, výrok o priateľstve som si z neho požičal ☺). Ako čosi, čo sme pripravení zlepšovať – aj podľa vašich odporúčaní. Veď chceme, aby DOMa bolo u vás ako doma...

Spravte si teda šálku dobrej kávy (alebo niečoho iného), pohodlne sa usadte a otvorte časopis DOMa – prajem vám (aj nám), aby ste z neho mali ten najlepší dojem. Predovšetkým vám želim krásne Vianoce strávené s vašimi najbližšími a v pohode domova – ku ktorej, verím, prispievame aj my.

Ing. Imrich Béreš

predseda predstavenstva Prvej stavebnej sporiteľne

Chcete na Vianoce niečo špeciálne? Darujte si štátnu prémieu

Do 31. 12. 2013

Blížia sa Vianoce. Najkrajšie obdobie roka, ktoré už celkom automaticky spájame s obdarovávaním. Jeden špeciálny vianočný darček môžete vďaka stavebnému sporeniu venovať nielen svojim najbližším, ale aj sami sebe. A ani pri tom nemusíte obiehať nákupné centrá a tlačíť sa v dave.

Pýtate sa ako? Mechanizmus je jednoduchý. Stačí mať uzatvorenú alebo si uzatvoriť zmluvu o stavebnom sporení v Prvej stavebnej sporiteľni a vkladať na ňu peniaze. Vaše vklady Prvá stavebná sporiteľňa zhodnocuje až 2 % ročne. Navyše každý, kto sporiť, dospelý či dieťa, má nárok na štátnu prémieu. V tomto roku predstavuje 11,5 % z ročných vkladov, maximálne 66,39 €. Inak povedané, ak na svoj účet stavebného sporenia vložíte v tomto roku aspoň 577,30 €, štát vám doloží ďalších 66,39 € a PSS, a. s., vaše vklady a štátnu prémieu zhodnotí výhodným úrokom garantovaným počas celej doby sporenia. Vďaka tomu je zhodnotenie vašich peňazí v stavebnom sporení výhodnejšie, ako keby ste sa rozhodli pre termínovaný vklad či sporiaci účet. A štátna prémiea pripísaná na účet stavebného sporenia nepodlieha dani z príjmu.

Jedno dôležité praktické upozornenie: výška štátnej prémie, ktorú získate za rok 2013, sa bude odvíjať od výšky vkladov, ktoré na svoj účet stavebného sporenia vložíte v roku 2013. Keďže v úplnom závere roka môže „putovanie“ peňazí medzi bankami z technických dôvodov trvať dlhšie, v dôsledku čoho môže k prevodu peňazí prísť až po 31. 12. 2013, odporúčame vám nenechávať si vkladanie peňazí na poslednú chvíľu – aby sa vám nestalo, že o štátnu prémieu za rok 2013, respektíve o jej časť, zbytočne prídete.

Úvery na bývanie Bez založenia nehnutelnosti

Do konca roka 2013

Nechcete alebo nemôžete založiť úver na bývanie bytom

či rodinným domom? Radi by ste sa vyhlí zbytočnému papierovaniu? Chcete sa k peniazom na svoje bývanie dostať čo najrýchlejšie? Pre všetkých, ktorí na tieto otázky odpovedali áno (a takých je iste veľa), máme riešenie. Ponuku, ktorá sa neodmieta. Do konca roka 2013 môžete v najväčšej a najúspešnejšej stavebnej sporiteľni na Slovensku získať úver na bývanie až do 40 000 € bez založenia nehnuteľnosti. Stačí jeden ručiteľ. Ak o úver požiadajú manželia, nebudú ručiteľa potrebovať vôbec. Pri tomto úvere PSS, a. s., nevyžaduje znalecký posudok a svoju nehnuteľnosť nemusíte ani zakladať v katastri, ani dodatočne poisťovať. K prostriedkom na kúpu, výstavbu či obnovu svojho bývanie sa tak dostanete jednoduchšie, rýchlejšie – a ešte aj ušetríte desiatky až stovky eur na poplatkoch.

Myslíme aj na... ...vybavenie vašej domácnosti

Za prostriedky zo stavebného sporenia si kúpite byt, postavíte rodinný dom, kompletne si obnovíte svoje súčasné bývanie. Otázka znie, čo ak sa rozhodnete pre novú chladničku, práčku či sedaciu súpravu? Prvá stavebná sporiteľňa myslí aj na to. V našej ponuke preto už nájdete aj spotrebiteľské úvery na vybavenie domácnosti. Vďaka nim si môže každý náš klient, za naozaj výhodných podmienok, zariadiť svoju domácnosť všetkým potrebným (i nepotrebným). Úroková sadzba spotrebiteľských úverov na vybavenie domácnosti v PSS, a. s., sa začína od 9,8 % ročne. Je garantovaná, čiže sa nezmení počas celej doby splácania. Výška takýchto spotrebiteľských úverov sa pohybuje od 1 500 do 5 000 €, pri manželskom páre až do 10 000 € a ich splatnosť môže byť až 7 rokov. Veľkou výhodou je, že na získanie spotrebiteľského úveru na vybavenie domácnosti v PSS, a. s., nepotrebujete ručiteľa a nemusíte ho ani dokladovať bločkami či faktúrami.

U nás vybavíte tiež Rôzne druhy poistenia

Unikátne poistenie sprostredkováva PSS, a. s., pre UNIQA poisťovňu, a. s.

Unikátne poistenie pre váš dom a byt vám umožní poistiť svoj byt, rodinný dom, ale aj zariadenie v ňom. Už v základnom poistnom balíku zahŕňa aj špeciálne riziká, ktoré inak nie sú súčasťou bežného poistného krytia. Vzniknutú škodu vám poisťovňa uhradí v cenách aktuálnych v čase vzniku škody. Navyše je bez spoluúčasti a UNIQA poisťovňa k nemu ponúka bezplatnú 24-hodinovú asistenčnú službu 7 dní v týždni. A ak máte poistenú aj nehnuteľnosť, aj domácnosť, je súčasťou vášho poistenia špeciálna služba MeteoUNIQA.

Unikátne poistenie pre vašu rodinu je poistno-sporiaci program, ktorý vás zabezpečí v prípade nepredvídaných životných situácií. Zároveň predstavuje možnosť zlepšiť si finančnú situáciu na dôchodku či poskytnúť záruku na získanie úveru. K jeho výhodám patrí nielen garantované úročenie vkladov a maximálna bezpečnosť investície, ale aj ochrana pred finančnými dôsledkami

po vážnych následkoch úrazu. Zabezpečí vás až do veku 65 rokov. Na konci poistenia si môžete namiesto jednorazového vyplatenia celej poistnej sumy zvoliť mesačnú rentu, pričom vaše vklady budú aj naďalej úročené 2,5 % ročne.

Pohrebné poistenie sprostredkováva PSS, a. s., pre Poisťovňu Slovenskej sporiteľne

Je určené na krytie nákladov spojených s pohrebom poistenej osoby. Pohrebné poistenie si môže uzatvoriť každý od 18 do 85 rokov, a to dokonca bez skúmania zdravotného stavu. K jeho ďalším výhodám patria adresnosť, rýchlosť plnenia, vysoké krytie rizika. Navyše, poistné plnenie je oslobodené od dane a nevzťahujú sa naň žiadne poplatky ani dedičské konanie. Doba platenia poistného (pri bežnom platení) je 10 rokov. Poistenie však trvá aj potom, končí sa až poistnou udalosťou. Našetrené financie poisťovňa klientovi po celý čas trvania zmluvy zhodnocuje.

Výhodná ponuka pre bytové domy Obnovte a ušetríte

Až 80 % bytových domov na Slovensku je stále v pôvodnom stave. Rekonštrukciu, obnovu a modernizáciu si priam pýtajú. Veď neobnovený bytový dom je doslova vyhadzovaním peňazí za energie von oknom. Výhodnou možnosťou, ako tento problém odstrániť, je špeciálny program Prvej stavebnej sporiteľne pre právnické osoby – spoločenstvá vlastníkov bytov a nebytových priestorov (SVB), bytové družstvá (BD) a iných správcov bytových objektov (SBO), určený práve na obnovu bytového fondu.

Ponuka pre SVB, BD a SBO je skutočne plná výhod:

- ✓ vklady na účte stavebného sporenia sú úročené až 2 % ročne;
- ✓ spoločenstvá vlastníkov bytov majú nárok na štátnu prémie, pričom na každé 4 byty v bytovom dome pripadá 1 štátna prémie;
- ✓ po splnení podmienok vzniká zákonný nárok na stavebný úver s úrokom už od 2,9 % ročne, garantovaným počas celého splácania úveru;
- ✓ stavebný úver až do 50-tisíc € môže SVB, BD či SBO získať bez zábezpek vlastníkov bytov a skúmania bonity bytového domu;
- ✓ k dispozícii je celá škála medziúverov, dokonca aj bez predchádzajúceho sporenia;

- ✓ na zabezpečenie úveru nie je nutné zriadiť záložné právo na byty či bytový dom;
- ✓ splatnosť úverov na obnovu bytového domu môže byť až 30 rokov;
- ✓ záujemcovi o úver poskytne PSS, a. s., bezplatne energetické posúdenie bytového domu.

Ocenenia pre PSS Patríme k najlepším

® O význame činnosti Prvej stavebnej sporiteľne svedčia aj ocenenia, ktoré získala v závere tohto roka. Veľkým úspechom je 3. miesto v prestížnej ankete ekonomického týždenníka Trend Banka roka 2013. Stavebný úver do 50 tisíc € bez založenia nehnuteľnosti a dokladovania príjmov zase odborná porota odmenila Zlatou mincou 2013.

Anketu Banka roka zorganizoval týždenník Trend už po 16. raz; aj tentokrát sa hodnotilo viacero kritérií. Úspech Prvej stavebnej sporiteľne v ankete je dôkazom, že stavebné sporenie v PSS, a. s., je vďaka stabilite a garantovaným úrokovým sadzbám vynikajúcim nástrojom na prekonávanie krízy. Banke sa podarilo vyrovnáť sa s nástrahami zvýšeného bankového odvodu

TREND TOP 2013
3. MIESTO
BANKA ROKA® 3

a zaznamenala aj rekordný objem poskytnutých úverov na bývanie.

O držiteľovi tohtoročnej Zlatej mince v kategórii stavebné sporenie rozhodla porota zložená z nezávislých odborníkov. Pre Prvú stavebnú sporiteľňu to bola v poradí už ôsma Zlatá minca počas deväťročnej histórie tejto ankety. „Ocenenie odbornej poroty je odzrkadlením

snaženia všetkých pracovníkov našej spoločnosti. Úverový produkt, ktorý zvíťazil, zaujal nielen ľudí z finančnej praxe, ale teší sa aj záujmu klientov. Toto umiestnenie je pre Prvú stavebnú sporiteľňu veľmi cenné a vážime si ho,“ vyhlásil predseda predstavenstva Prvej stavebnej sporiteľne Ing. Imrich Béreš.

Pomohli sme zaujímavému projektu – pomôcť však môže každý Neobyčajný kalendár

Kalendáre bývajú rôzne. Malé i veľké, klasické i umelecké, private i firemné... Ten, ktorý vám chceme predstaviť, je však neobyčajný. Prečo neobyčajný? Lebo jeho autorka, fotografka Katka Rogelová-Husenická, si dala za „domácu úlohu“ prostredníctvom kalendára pomôcť deťom, ktoré

rôznym spôsobom prišli o svoj domov alebo ich domov nie je taký, ako by mohol a mal byť. Ku každému mesiacu v kalendári Vystavajme detské sny je priradený konkrétny príbeh konkrétneho dieťaťa. Nie preto, aby vyvolal súcit či ľútosť (hoci ani tomu sa človek pri čítaní príbehov nevyhne), kalendár chce urobiť niečo oveľa podstatnejšie – otvorí v človeku vôľu a chuť pomôcť. Lebo pomoc je to, čo deti, o ktorých príbehy sú, potrebujú.

Celý projekt má pod svojimi krídlami televízna relácia Modré z neba. Tá aj vybrala konkrétne deti, aby prostredníctvom kalendára vyrozprávali svoje príbehy. Partnerom tohto zaujímavého (a užitočného) projektu sa stala Prvá stavebná sporiteľňa. PSS zároveň každému „kalendárovému“ dieťaťu uzatvorila zmluvu o stavebnom sporení v tarife Junior extra, a to bez akýchkoľvek poplatkov a s extra istotou pre oboch rodičov, takisto bez poplatku. Číslo týchto zmlúv, ktoré sú zároveň číslami účtov, budú zverejnené v kalendári – pri každom dieťaťu číslo jeho konkrétneho účtu. Ktokoľvek, kto bude chcieť pomôcť, môže na ktorýkoľvek z týchto účtov poslať finančný príspevok. Prispieť možno jednému dieťaťu alebo aj viacerým; prispieť možno jednorazovo alebo aj opakovanne. Vizualy jednotlivých strán kalendára s príbehmi detí, číslami účtov a potrebnými informáciami uvidíte, keď kliknete na www.pss.sk/informacie/vystavajme-detske-sny.

Rady pre „začiatočníkov“

FOTO: Dano Veselský

Či o stavebnom sporení ešte len uvažujete, alebo ste už skúsený klient, možno máte otázku, odpoveď na ktorú by vám pomohla ujasniť si niektoré detaily stavebného sporenia, respektíve rozhodnúť sa, ako ho využiť čo najlepšie. Na takéto otázky vám rád odpovie produktový špecialista Prvej stavebnej sporiteľne Mgr. Andrej Vida. Tentokrát, keďže začíname, zameral svoju pozornosť na rady pre „začiatočníkov“.

Kto môže byť stavebným sporiteľom ?

Stavebným sporiteľom môže byť každá fyzická osoba (aj cudzí štátny príslušník), spoločenstvo vlastníkov bytov zriadené podľa osobitného predpisu alebo iná právnická osoba, ktorí so stavebnou sporiteľňou uzatvoria zmluvu o stavebnom sporení, alebo v prospech ktorých je uzatvorená zmluva o stavebnom sporení.

Prečo sa mi oplatí sporiť práve v stavebnej sporiteľni?

Prvým dôvodom je nadštandardné zhodnotenie vkladov vďaka vysokým základným úrokovým sadzbám sporenia a podpore zo strany štátu formou štátnej prémie. A to všetko pri zachovaní maximálnej bezpečnosti uložených peňazí. Ďalším dôvodom je, že stavebné sporenie je veľmi flexibilné a je určené naozaj pre každého, od detí cez mladých ľudí až po seniorov, či právnické osoby. V neposlednom rade oceníte, že výhodným sporením si „nenápadne“ pripravíte peniaze, ktoré môžete použiť na zlepšenie vlastného bývania. Bezkonkurenčný je aj náš stavebný úver – máte naň zákonný nárok, má nízku úrokovú sadzu a môžete ho získať bez obmedzenia veku.

Aká je výška štátnej prémie a ako sa vypočítava?

Výška štátnej prémie sa počíta podľa vzorca uvedeného v zákone o stavebnom sporení. Na váš účet stavebného sporenia sa pripisuje vždy k 31. decembru a vypočítava sa z vašich vkladov v danom kalendárnom roku. V tomto roku, ako aj v roku 2014 môžete získať štátnu prémie až vo výške 66,39 €.

Musím sporiť pravidelne mesačne?

Nie, pravidelné mesačné sporenie nie je povinné, záleží iba na vás, akú frekvenciu vkladov si zvolíte. Na druhej strane, pravidelne sporiť sa oplatí, lebo vďaka tomu najjednoduchšie získate nárok na stavebný úver. Okrem toho, sporením po menších čiastkach menej zafažíte svoj rodinný rozpočet.

Ako dlho trvá stavebné sporenie?

Ani tu pre vás neplatia žiadne obmedzenia alebo povinnosti; opäť je len na vás, kedy sa rozhodnete sporenie ukončiť. Je však niekoľko „míľnikov“, ktoré sú v tomto smere pre vás dôležité. Ak svoju zmluvu o stavebnom sporení vypoviete do dvoch rokov od jej uzatvorenia, vyplatíme vám vklady zhodnotené o úroky, ale zo zákona stratíte nárok na štátnu prémie. Od dvoch do šiestich rokov sporenia máte nárok aj na pripísanú štátnu prémie, pričom je potrebné dokladovať účelové použitie finančných prostriedkov. Po šiestich rokoch môžete celú nasporenú sumu, to znamená svoje vklady, úroky, aj štátnu prémie, kedykoľvek použiť na čokoľvek, bez dokladovania.

Môžem stavebné sporenie použiť aj na niečo iné ako na kúpu bytu alebo domu?

Použitie stavebného sporenia je naozaj široké a určite pokryje všetky vaše požiadavky. Okrem kúpy nehnuteľnosti ním môžete financovať výstavbu či modernizáciu bytu alebo rodinného domu, ako aj obnovu bytového domu. Podrobný zoznam všetkých účelov použitia nájdete na našej stránke www.pss.sk. Informácie vám ochotne poskytnú obchodní zástupcovia Prvej stavebnej sporiteľne v kanceláriách na celom Slovensku, ako aj pracovníci nášho Centra telefonických služieb na čísle 02/5855 5855.

Máte aj vy otázku súvisiacu so sporením v Prvej stavebnej sporiteľni? Pošlite nám ju, radi na ňu odpovieme.

Svoje otázky posielajte:

- buď e-mailom na adresu doma@pss.sk,
- alebo poštou na adresu Prvá stavebná sporiteľňa (časopis DOMa), Bajkalská 30, P. O. Box 48, 829 48 Bratislava 25

Čo potrebujete na postavenie domu?

Deväť kamiónov...

TEXT: Otga Sabelová

FOTO: Dano Veselský

„Veď sa len pozrite, ako je tu krásne,“ ukáže pani Jana Kaposztásová okolo seba a naša otázka, prečo sa rozhodli postaviť dom práve tu, v Liptovskom Jáne – časť Uhorská Ves, je zrazu absolútne bezpredmetná. Netvrdí síce, že dve desaťročia trvajúce panelákové bývanie v neďalekom Liptovskom Mikuláši bolo úplnou katastrofou, od začiatku však vedela dve veci: že to nie je jej šálka kávy a že raz sa chce vrátiť k bývaniu v rodinnom dome. Stalo sa. Dnes je jej chcenie realitou. A za špecifickou podobou domu, na ktorom naozaj je čo vidieť, treba opäť hľadať dve veci, respektíve dve veľké lásky domácej panej: knihy a cestovanie. „Už ako dieťa, keď som čítala Jacka Londona, som snívala o tom, že raz budem mať zrub,“ usmieva sa Jana Kaposztásová, keď si na terase užívame slnečnú pohodu, na ktorú bol tohtoročný október mimoriadne štedrý. „Pôvodne som si predstavovala taký kanadský.

Pred niekoľkými rokmi som ale strávila istý čas vo Fínsku a tam som sa definitívne rozhodla, že zrub to síce bude, ale fínsky.“ Dva roky dozadu zaparkovalo teda na tomto mieste deväť kamiónov z Fínska plných jednotlivých dielcov na lepený zrub a so stavbou domu sa mohlo začať... Okrem toho, že musí byť drevený, očakávali pani Janka a jej partner od svojho domu aj to, že bude bezbariérový, slnečný, priestranný a útulný – presne tieto atribúty ich dom aj spĺňa. Pomohla im pri tom aj spolupráca s architektkou. „Sme obaja, môj partner i ja, estéti, máme radi pekné veci,“ dozvedáme sa, keď sa pýtame, ako to vyzeralo pri zariadení. „Inklinujeme k moderným technológiám, ale v ‘starom’, respektíve rustikálnom zhotovení.“ Preto sú súčasťou vybavenia aj dve mastencové pece, jedna v centrálnom obývačom priestore (obývačka prepojená s jedálňou a kuchyňou), druhá v spálni.

Predstavte si, že na vašom pozemku, dovedy úplne prázdnom, jeden po druhom zaparkuje deväť kamiónov. A že to, čo z nich začnú vykladať, má od bežného tovaru poriadne ďaleko. Značnú pozornosť by podobná situácia vyvolala aj v meste, no v malej obci bol z toho hotový rozruch. Časom síce utíchol, ale dom, ktorý na pozemku postupne vyrástol, sa záujmu okolia teší doteraz.

Po rozkúrení sálajú teplo 24 hodín, takže majú aj funkciu „šetričov“ peňazí, rovnako ako slnečné kolektory na streche. Úlohu zabezpečovať veľa svetla zase plnia veľké okná a sklenené tabule vložené do podlahy v hornej časti domu. Do tej vás dovedie iná dominanta interiéru – točité schodisko. „Tu hore,“ poznamenáva pani Kaposztásová, „je jedna moja obľúbená časť domu, knižnica s čítárňou. Na prvom mieste je však moja kuchyňa, strašne rada totiž varím.“ Rovnako o sebe hovorí, že je taký botanik, svedectvom čoho je obrovské množstvo kvetov v dome. „Ešte nás čaká hromada roboty, najmä pri úprave okolia domu. K trávnikom a vonkajšej peci pribudnú biojazero, ovocné stromy, možno malý vodopád, spraviť treba ploty,“ hovorí o plánoch, hneď však dodá, že najväčšiu devízu – pokoj a pohodu – majú už teraz. A že sa veľmi teší na tohtoročné Vianoce, prvé, ktoré strávia v novom dome. Tak teda šťastné a veselé!

Lýdia Buganová,
obchodná zástupkyňa PSS, a. s.,
Liptovský Mikuláš:

Pani Jana Kaposztásová je našou klientkou už viac rokov. V rodine mali uzatvorených niekoľko zmlúv, ktoré im prišli veľmi vhodné, pretože stavebné sporenie dokáže pomôcť aj pri stavbe takéhoto typu domu. Vypracovali sme im viacero možností, z ktorých sa rozhodli najskôr pre stavebný úver a potom aj pre medziúver. Pri medziúvere nemuseli založiť nehnuteľnosť, ako spoľahlivej klientke stačila pani Kaposztásovej bonita preverená zo sporenia. Naďalej sporiť, pričom v budúcnosti sa chystá využiť ďalšie úverové prostriedky z PSS, a. s.

Pre PSS hovoria jasné podmienky

Väčší komfort bez väčšieho platenia

TEXT: Olga Sabelová

FOTO: Dano Veselský

Určite ste to už počuli: všetko zlé je na niečo dobré. A sú situácie, kedy to naozaj platí. Napríklad, keď začne z balkónov v bytovom dome samovoľne vypadávať sklo. Nebezpečenstvo spôsobenia úrazu, či dokonca hrozba „popoľahovačiek“ na polícii sú také silné argumenty, že odrazu je jednoduchšie presvedčiť obyvateľov domu, že oprava balkónov je skutočne nevyhnutná.

Treba niečo robiť

Bytový dom na Miletičovej ulici 46 v Bratislave skolaudovali v marci 1969. Všetličo zažil, všetličo si pamätá a všetličo v ňom, ako mu roky pribúdali, začalo haprovať a bolo to treba riešiť. Keďže pôvodný správca, bytové družstvo, v tomto smere iniciatívu nevyvíjal, čoraz reálnejším sa stávalo vytvorenie spoločenstva vlastníkov bytov a nebytových priestorov (SVB). „Rozhodujúci v tomto smere,“ vracia sa k začiatkom Ing. Jaroslava Zapletalová, predsedníčka SVB, „bol rok 2003. Vtedy už bola nadpolovičná väčšina bytov v osobnom vlastníctve, čo znamenalo, že máme možnosť začať sami o dome rozhodovať a hlavne sa oň starať. Lebo to, že s domom treba niečo robiť, bolo úplne jasné.“

Prvý veľký problém sa prihlásil o slovo krátko na to, ako spoločenstvo vlastníkov založili – začali vypovedávať kotly. O nutnosti rekonštruovať kotolňu nik nepochyboval, protesty nevyvolalo ani odporúčanie, že keď rekonštrukcia, tak poriadna, čiže aj s nevyhnutnými stavebnými úpravami. Vyriešiť bolo treba jedinou otázkou – financie – a vyriešiť ju bolo treba rýchlo. Časový tlak, respektíve zima pred dvermi nahrali v roku 2005 návrhu vziať si úver. „Pre Prvú stavebnú sporiteľňu,“ poznamenáva v tejto súvislosti Ing. Zapletalová, „sme sa rozhodli, lebo v tom čase ponúkala najvýhodnejšie podmienky. A vybavenie úveru bolo pomerne jednoduché.“

Nová strecha je aj akýmsi spoločenským priestorom.

S úverom rastie chuť – na ďalší

Väčšinou to tak býva: sotva vyriešite jednu vec, objaví sa ďalšia, rovnako naliehavá. Dom na Miletičovej 46 to môže potvrdiť. Lebo len čo mali v poriadku kúrenie, začala zatekať strecha. Situácia dokonca nadobúdala havarijný stav, vlastné peniaze na opravu ale k dispozícii neboli. Dva roky po prvom úvere preto čerpali v Prvej stavebnej sporiteľni (PSS) ďalší. „Tieto finančné prostriedky sme použili na rekonštrukciu strechy aj s jej zateplením. Odstránili sme nielen zatekanie, strecha sa stala aj akýmsi spoločenským priestorom. Ľudia sa sem chodia opaľovať, vypijú si kávu,“ usmieva sa Ing. Zapletalová.

Vyzerá to, že na Miletičovej 46 s úvermi rastie chuť – na ďalší úver. Začiatkom minulého roka totiž požiadali v Prvej stavebnej sporiteľni o tretí úver, dokonca v oveľa vyššom objeme, než boli predchádzajúce. Na otázku, prečo sa opäť rozhodli pre PSS, odpovedala Ing. Zapletalová takto: „Dôležitým kritériom pre nás je, koľko za celé obdobie splácania úveru zaplatíme na úrokoch. Nechali sme si spraviť ponuku z viacerých bánk, no odpoveď na túto našu otázku bola jasná iba v Prvej stavebnej sporiteľni. Ostatné banky neboli schopné garantovať výšku úveru na dlhší čas než na jeden rok.“

Úspora až 40 %

Tretím úverom z PSS riešili zateplenie domu a s tým spojenú novú fasádu. A keďže [ako sme spomenuli v úvode] balkóny predstavovali potenciálne nebezpečenstvo, pridali aj tie. „Práce, ktoré sme v našom dome realizovali,“ vysvetľuje Ing. Zapletalová, „znížili náklady na jeho prevádzku, predovšetkým spotrebu plynu na výrobu tepla, až o 40 %. Vďaka tomu zvládame splácať úvery bez zvyšovania platieb do fondu údržby a opráv. Dosiahnuté úspory nám dokonca pomohli realizovať mimoriadne splátky úverov, čím sa nám ich splácanie skrátilo, teda aj zlacnilo.“

Pochopiteľne, zrealizované kroky pomohli zvýšiť aj komfort a bezpečnosť bývania obyvateľov domu, čo by podľa Ing. Jaroslavy Zapletalovej mal byť hlavný cieľ všetkých činností. Aj preto jej nedávno veľkú radosť spravila poznámka náhodnej okoloidúcej, ktorá ich dom označila za veľmi peknú novostavbu.

Práca pre Prvú stavebnú sporiteľňu im dáva **Možnosť plniť si sny**

TEXT: Olga Sabelová

FOTO: Dano Veselský

Jedna je z hornatého Dolného Kubína, druhá z rovinatej Trnavy. Jedna je blondínka, druhá tmavovláska. Jedna by sa s vami bavila viac o sporení, druhá o úveroch. Napriek tomu je toho, čo ich spája, oveľa viac. Obe majú v dátume narodenia ten istý deň a mesiac. Obe sú mladé, atraktívne a plné chuti vyťažiť zo všetkého, do čoho sa pustia, maximum. Ich energia je nákazlivá, keď ktorúkoľvek z nich počúvate, máte aj vy chuť niečo podniknúť. A obe by vám povedali, že práca pre Prvú stavebnú sporiteľňu im umožňuje plniť si svoje sny.

Martina Ondicová (to je tá tmavovláska z Trnavy) začala s prácou obchodnej zástupkyne Prvej stavebnej sporiteľne v roku 2006, Ivana Riegrová (blondínka z Dolného Kubína) o dva roky neskôr. „Túto prácu,“ usmieva sa Martina, „ponúkli najskôr môjmu, dnes už bývalému, priateľovi. On záujem nemal, ale posunul ponuku mne. A keďže som chcela popri štúdiu na vysokej škole aj pracovať, povedala som si, že to skúsim.“ Ivana začínala už ako „skončená“ vysokoškolačka. „Hľadala som si prácu, čo ale nebolo jednoduché, najmä keď som nechcela, aby to bolo mimo Oravy, respektíve Liptova. Ponuka robiť pre Prvú stavebnú sporiteľňu bola z tých, o ktorých zvykneme hovoriť, že prišli v pravý čas.“

Stavebné sporenie ako také poznali obe viac-menej okrajovo; o tom, čo obnáša byť obchodným zástupcom PSS, a. s., mali takisto iba nejasné predstavy. To, čo sa v rámci prijímacích pohovorov o svojej budúcej práci dozvedeli, sa im ale páčilo, takže nebol dôvod „vycúvať“. Iste, obe by tiež potvrdili, že začiatky boli náročné, no tak je

to predsa vždy, keď s niečím novým začínate. „Keby som sa ale mala rozhodnúť znova, rozhodla by som sa takisto,“ povie hneď Martina a Ivana dodá, že všetko je dobre tak, ako to je. Keď sa pýtame, čo predovšetkým treba hľadať za ich spokojnosťou s touto prácou, opäť sa zhodnú a uvedú flexibilný pracovný čas umožňujúci organizovať si svoju činnosť naozaj po svojom; zodpovednosť iba za seba a z toho vyplývajúce maximalizovanie svojich výkonov každý deň; produkt, za ktorý sa nemusíte hanbiť, ktorý vám, naopak, dovoľuje klientom pomáhať; špeciálne motivačné akcie, ktoré PSS, a. s., pre svojich obchodných zástupcov pravidelne pripravuje.

„Mňa uspokojuje pocit, že dokážem využiť svoju energiu, maximálne ju vyťažiť – a že vynaložený čas a energia sa mi vracajú,“ dodá k tomu Ivana a spraví tým celkom prirodzené premostenie k takej dôležitej súčasti rozoberania tejto práce, akou je jej finančné ohodnotenie. „S finančným ohodnotením som veľmi spokojná, keby som nebola, už tu nie som,“ začne Martina a Ivana v rovnakom duchu pokračuje: „Som absolútne sebestačná, môžem si kúpiť, čo sa mi páči, a nemusím byť pri tom závislá od niekoho iného. Pochopiteľne, chce to poriadne robiť,“ zdôrazní, k čomu Martina už len trefne poznamená, že sedením na zadku človek milióny nezarobí... No, milióny zatiaľ nechávame miliónmi, pri finančnom ohodnotení ale ešte chvíľu zostávame. Chceme totiž vedieť, aký štandard si vďaka nemu môžeme dovoliť. „Dovoliť si môžem v podstate všetko,“ bez váhania odpovedá Martina. „Vďaka tejto práci som si kúpila byt, auto, videla som zaujímavé časti sveta,“ posunie slovo Ivane, ktorá najskôr povie, že k tomu už asi ani nie je čo dodať, potom však predsa len niečo dodá: „Môžem konštatovať, že vďaka tejto práci si plním svoje sny.“ Súhlasné prikývnutie, ktorým Martina jej poznámku komentuje, len potvrdzuje, že spoločného toho majú skutočne veľa.

Martina Ondicová

Znamenie
strelec

Vzdelanie
Tmavská univerzita Tmava, Filozofická fakulta

Obľúbený relax
prechádzky v prírode, wellness, nakupovanie

Obchodný zástupca PSS, a. s.
od októbra 2006

Na práci pre PSS, a. s., jej najviac vyhovuje
finančné ohodnotenie zodpovedajúce vynaloženému pracovnému nasadeniu, flexibilný pracovný čas organizovaný po svojom, super kolektív

Ivana Riegrová

Znamenie
strelec

Vzdelanie
Trenčianska univerzita A. Dubčeka Trenčín, personálny manažment

Obľúbený relax
horská a cestná cyklistika, skialpinizmus, beh

Obchodný zástupca PSS, a. s.
od novembra 2008

Na práci pre PSS, a. s., jej najviac vyhovuje
pocit, že dokáže využiť a maximálne vyťažiť svoju energiu a že vynaložený čas a úsilie sa jej vracajú formou finančnej sebestačnosti a nezávislosti

Máte aj vy chuť stať sa obchodným zástupcom Prvej stavebnej sporiteľne?
Podrobné informácie, ako na to, vám poskytnú v ktorejkoľvek regionálnej pobočke PSS, a. s.

Ich adresy sú:

Bratislava
Bajkalská 30, t. č. 02/58231 418

Nitra
Štefánikova 51, t. č. 037/6522 274

Banská Bystrica
Lazovná 11, t. č. 048/4155 787

Trenčín
Rozmarínová 4, t. č. 032/74412 51, ...53, ...55

Žilina
Národná 8, t. č. 041/5626 823, 041/5626 824

Prešov
Hlavná 56, t. č. 051/7722 125

Košice
Mlynská 28, t. č. 055/6234 077, 055/7287 064

6 spôsobov ako si doma udržať teplo

TEXT: Martina Deríková
FOTO: Dano Veselský, thinkstock.cz

V zime si potrpíme na teplo. Pri súčasných cenách energie je však tepelná pohoda často drahá vykúpená a poniektorých nás striasa ešte aj na jar, no nie od zimy, ale z nedoplatkov za kúrenie. Ako si teda zabezpečiť v zime doma tepelný komfort aj bez vysokých účtov? Úspory energie možno dosiahnuť pomocou malých trikov aj teraz v zime.

Vetranie

Pravidelné vetranie prispieva k zdravému prostrediu v interiéri. V zime sa odporúča vetrať krátko a intenzívne. Väčší efekt má napríklad okno otvorené dokorán 5 až 10 minút, ako keď je poodchýlené takmer hodinu. Čerstvý vzduch sa tak dostane dnu bez toho, aby sa steny ochladili. Toto je dobré zopakovať trikrát denne. Počas vetrania nezabudnite uzatvoriť ventil radiátora.

Radiátory

Reguláciu teploty v miestnosti možno dosiahnuť aj namontovaním termohlavíc na radiátory. Pomocou nich možno ušetriť 10 až 15 % energie. Aby radiátory

vykurovali efektívne, nemali by byť zakryté dlhými závesmi či nábytkom. Takisto je dôležité, aby boli odzdušnené (ak dobre nekúria, môže byť problém práve v tom, že sú zavzdušnené, vtedy treba povoliť odzdušňovaciu skrútku a vypúšťať vzduch, až kým nezačne vytekať voda).

Reflexná fólia

Pri nedostatočne izolovaných obvodových stenách je praktickým pomocníkom reflexná (hliníková) fólia umiestnená na stene za radiátorom – tak sa teplo odráža od stien späť do miestnosti. Je to pomerne lacné riešenie (na internete sa fólia predáva už od 1,20 € za meter).

Izolujte

Najviac tepla, podľa štatistik až 25 %, uniká cez netesniace okná a dvere. Dôvodom sú drobné škáry medzi rámom a múrom. Skontrolujte si teda okná, vchodové a balkónové dvere. Na utesnenie medzier možno použiť špeciálny tmel – odborníkovi či domácemu majstrovi táto činnosť zaberie minimum času. Teplo často uniká aj netesnosťami medzi rámom okna a jeho krídlom. Tento jav je typický najmä pre staré okná, ale možno sa s ním stretnúť aj pri nových lacných či nekvalitných oknách a dverách. Riešením je pripevniť na spodnú stranu dvier tesniace lišty alebo gumové či penové tesnenie na rámy okien. Ide o lacné riešenie, ktoré vás nebude stáť viac ako zopár eur, treba však mať na pamäti aj jeho dočasný účinok (napríklad penové tesnenie sa časom odliepa). Ak máte staré okná, je vhodné reálne považovať časom o ich výmene.

Neprekurujte

Všeobecne známy je fakt, že znížením teploty o 1 °C možno ušetriť až 6 % nákladov na vykurovanie. V obývacej a detskej izbe je ideálna teplota na úrovni 20 až 23 °C, v spálni, resp. v miestnostiach, ktoré slúžia na spánok, je vhodné udržiavať teplotu na hodnote 17 či 18 °C. Takisto kuchyňa netreba špeciálne prekurovať, postačí 17 °C, dodatočné teplo vzniká používaním spotrebičov pri varení. Počas dlhšej neprítomnosti, napríklad ak odchádzate na dovolenku, stačí miestnosti temperovať na úrovni od 8 do 15 °C. Drahšie je totiž po návrate vykúriť celkom studenú miestnosť, ako v nej počas neprítomnosti udržiavať minimálnu teplotu.

Vlhkosť vzduchu

Keď sú radiátory horúce a nedochádza k výmene vzduchu (nevetrá sa), vlhkosť vzduchu klesá, miestnosť sa vysušuje, čo má nepriaznivý vplyv aj na zdravie. Dôsledkom sú alergie, znížená imunita, pálenie očí, vysušovanie sliznice a pokožky či zvýšená únava. Možnosť, ako zvýšiť vlhkosť vzduchu (ideálna hodnota sa pohybuje na úrovni 40 až 60 %), je niekoľko. Okrem profesionálnych zvlhčovačov vzduchu možno využiť aj rastliny – tu si ich milovníci prírody na svoje. Praktickým riešením, ktoré pozná asi každý, je umiestniť na radiátor misku s vodou. Pri správnej vlhkosti vzduchu v interiéri netreba zvyšovať teplotu v miestnosti, vďaka čomu môžete dosiahnuť úspory až do výšky 15 %.

S programovateľným termostatom možno regulovať teplotu presne podľa vašich predstáv, v každej miestnosti osobitne. Na noc možno nastaviť nižšiu teplotu a ráno ju termostat zvýši, aby ste nevstávali do studeného prostredia.

Kotlová minipríručka

Aký kotel vybrať

Pri výbere kotla treba v prvom rade zohľadniť dostatočný výkon podľa veľkosti vykurovacieho priestoru, tepelné straty objektu a potrebu ohrevu teplej vody. Ak je kotel poddimenzovaný, je pochopiteľné, že priestor dostatočne nevykúri a treba doplnujúce vykurovacie zariadenie. Naopak, ak je naddimenzovaný, dochádza k prekurovaniu miestností, čo vedie k finančným stratám.

Regulácia vykurovacej sústavy

Na úspornú prevádzku vykurovacieho zariadenia je nevyhnutná jeho regulácia, teda možnosť regulovať teplotu v jednotlivých miestnostiach, udržiavať ju na rovnakej úrovni v celom dome je totiž zbytočne nákladné. Na reguláciu kúrenia možno využiť termostatické hlavice na radiátoroch alebo programovateľné izbové termostaty. Moderné kotly využívajú napríklad ekvitermickú reguláciu – ide o inteligentnú technológiu, ktorá ponúka aj vyšší komfort – regulátory na základe merania vonkajšej a vnútornej teploty prispôbujú teplotu vykurovacej vody. Keď je vonku chladnejšie, systém zvýši teplotu vody a naopak.

Pravidelný servis

Servisnú prehliadku kotla si naplánujte v dostatočnom časovom predstihu pred zimou, aby ste mali dost času na opravu, resp. výmenu kotla. Odborníci odporúčajú obdobie po skončení vykurovacej sezóny alebo leto.

NEZABUDNITE

Podľa vyhlášky Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 508/2009 sú plynové kotly s výkonom od 5 do 500 kW klasifikované ako technické zariadenia plynovej triedy B_h. Každý rok je teda potrebná ich pravidelná odborná prehliadka a každý tretí rok odborná skúška. Prehliadku vykonáva odborník, ktorý vám zároveň vystaví aj potvrdenie o jej vykonaní.

Martin a Peter Velitsovci

V tom istom dome, v rozdielnych bytoch

TEXT: Oľga Sabelová

FOTO: archív bratov Velitsovco

Svet, a nielen ten slovenský, pri ich menách zbystrí pozornosť. Je to celkom pochopiteľné, veď dvojčatá Martin a Peter Velitsovci patria k špičke svetovej profesionálnej cestnej cyklistiky. Známe je o nich aj to, že žijú v Púchove (kde im dokonca tento rok v októbri udelili čestné občianstvo), a asi aj to, že Peter trávi veľa času na internete, Martin vie hrať na gitare a ich spoločnou záľubou je hokej, ktorý kedysi hrávali. Podobné fakty sme preto vynechali a zamerali sme sa na celkom inú tému – na ich bývanie. „Hovorcom“ pri odpovedaní na otázky tohto druhu bol Martin (koniec-koncov, je predsa len o kúsok starší).

Kedy ste dospeli k rozhodnutiu, že už ste dostatočne „veľkí“ na samostatné bývanie?

Samostatne sme bývali už dávno predtým, než sme sa rozhodli rekonštruovať naše súčasné bývanie. To, že budeme rekonštruovať starý dom a zriadime si v ňom obaja bývanie, bolo akoby vopred dané, prišlo k tomu celkom prirodzene. Inou cestou, ako naše bývanie riešiť, sme sa vlastne ani nikdy nezaoberali.

Aby sme to skonkretizovali: pri riešení samostatného bývania padla vaša voľba na spoločný dom. Je to tým, že dvojčatá sú na seba skutočne silno naviazané, alebo bol za tým iný, oveľa pragmatickejší dôvod?

Dôvod bol skôr pragmatický. Naš spoločný dom je po našich starých rodičoch a ich rodičoch a naozaj už potreboval rekonštrukciu. Logickým riešením, vzhľadom na veľkosť pôvodného domu, bolo vytvoriť v ňom dva samostatné byty.

Dom ste prestavovali niekoľko rokov. Dokázali ste sa na všetkom zhodnúť, alebo občas vznikli aj nejaké tie trecie plochy?

Na všetkom sme sa vedeli zhodnúť, a to pomerne rýchlo. Naozaj sa nepamätám na nič, na čom by sme sa nevedeli okamžite dohodnúť alebo čo by sme nedokázali spolu vyriešiť.

Dom je síce jeden, každý z vás v ňom však má svoj samostatný byt. Sú aj vaše byty „dvojčatá“?

Nie, byty sú úplne rozdielne, či už farebne, použitými materiálmi, alebo celkovou atmosférou. Môj je zariadený v industriálnom štýle, hlavné použité materiály sú drevo a kov v prírodných farbách. V Petrovom byte dominuje moderný štýl a čierno-biela farebnosť.

Interiér ste zariaďovali sami, alebo ste svoje bývanie zverili do rúk profesionálov?

Zariaďovali sme si ho sami, snažili sme sa ale hľadať inšpirácie počas svojich ciest alebo v rôznych časopisoch. Veľmi nám pomohli aj ľudia z fachu, teda dodávatelia nábytku, kuchyne, obkladov, dlažby a podobne.

Ako by ste opisali svoj byt – jeho štýl, hlavné prednosti?

Môj byt je farebne ladený skôr „do prírodná“. Dominuje drevo v prírodných odtieňoch; celý byt je veľmi svetlý (aj vďaka použitiu svetlých farieb), takže práve svetlosť je aj jeho hlavnou prednosťou. Petrov byt je zariadený moderne a nadčasovo a za jeho prednosť treba asi považovať ideálnu veľkosť bývania pre slobodného, moderného človeka.

Čo máte na svojom bývaní najradšej? Ktorú časť, miestnosť či detail?

Opísať len jediný detail alebo miestnosť je naozaj ťažké. Ak by som si ale musel vybrať, tak by to bol môj gramofón a zbierka platní a vďaka vysokým stropom pomerne dobrá akustika. Pre Petra je to určite jeho obývačka a sedačka, kde najradšej trávi voľný čas.

Ozaj, chodievate jeden k druhému „na návštevu“?

Samozrejme, viac času ale trávim u mňa. Ráno začíname vždy spoločnými raňajkami.

Väčšiu časť roka trávite mimo domu a aj bývate mimo domu. Máte nejaký obľúbený hotel, respektíve miesto, kde sa aspoň trošku cítite ako doma?

Naším naozaj obľúbeným miestom je Kalifornia. Celá rodina si tu zvykne prenajať menší dom. Je to síce typicky americký štýl bývania, no aj tak sa tam cítime príjemne. Vždy nás však zaujmu predovšetkým také miesta, ktoré sú niečím zvláštne. Napríklad, ak sa nám počas pretekov pošastí prespať v zámku, z ktorého spravili hotel.

Dala by sa podľa vás profesionálna cyklistická kariéra sklbiť s rodinou, s výchovou detí? Viete si to predstaviť?

Veríme, že áno. Je dosť veľké množstvo pretekárov, ktorí takto fungujú, teda majú rodiny s deťmi. Na druhej strane je ale pravda, že sa na situáciu, ktorá profesionálnu cyklistiku sprevádza, ľahšie zvyká a ľahšie sa jej prispôsobuje, keď sme ešte stále pomerne mladí.

Na vianočnú nôtu

TEXT A PRODUKCIA: red

FOTO: Dano Veselský, thinkstock.cz

Vy zdobiť si domov na Vianoce pre mnohých znamená stráviť veľa času v obchodoch hľadaním vhodných okrás. Ak máte chuť a šikovné ruky, dokážete si tradične netradičné ozdoby vyrobiť aj sami. A nemusí vás to stáť ani veľa peňazí. Navyše, výroba vlastných dekorácií je vynikajúci relax.

Stromček z látok

Typickým symbolom Vianoc je stromček. Pojmite ho tento rok trochu netypicky a popustite uzdu svojej fantázii. Dekorácia vyrobená z kusa dosky, tabuľovej farby, na ktorú môžete čokoľvek napísať, a zo zvyšku látok vám tak svojisky, ale predsa vianočne prevonia domov. A môže sa stať, že sa do svojho stromčeka zalátkujete.

Tradičné Vianoce, netradičný veniec

Ak ste sa po minulé roky presýtili vianočných vencov z ihličia, doprajte si tento rok kúsok originalnosti. Na výrobu štipcového venčeka vám postačí kus drôtu, ktorý niekoľkokrát oviniete do kruhu, čím ho spevníte, obyčajné drevené štipce, farebná servítka, lep a čokoľvek na dozdobenie od špagátu či vrecoviny až po stuhy.

Svetrik pre hrnček

V zime v kruhu rodiny dobre padne šálka horúceho čaju, vareného vinka či grogu. Aby ste sa nepopáliili, uštrikujte na hrnčeky návleky. Či už pri pletení zvolíte hladké očka alebo sa pohráte so vzorom, ponecháme na vás. Na oboch koncoch „šálka“, hore aj dolu, nechajte aspoň 10 cm vlny, aby ste ich mohli uviazať na mašličku okolo uška, resp. okolo hrnčeka (ak nemá uško).

Advent v pohároch

Druhú šancu dajte aj zaváraninovým pohárom, ktoré už nie sú hosťiteľmi chutných zavarených maškrít. Na ich dná nasypete trochu soli, vložte do nich sviečky, na ktoré ste predtým napísali číslo (napríklad zlatou fixkou) a okolo „hrdiel“ pohárov uviazte na ozdobnú šnúрку škoricu, plátok sušeného pomaranča, kúsky látok či šišky. Účelná recyklácia, nie?

Bábovka mišmas

V mise zmiešajte 250 g polohrubej múky s práškom do pečiva a štipkou soli, pridajte 50 g kúskov kvalitnej čokolády, 50 g nahrubo nasekaných orechov (môžu byť vlašské alebo lieskové) a za hrsť hrozienok alebo sušených brusníc. V druhej väčšej mise vymiešajte 250 g práškového cukru s 250 g masla a baličkom vanilkového cukru. Do krému postupne po jednom zamiešajte 5 žĺtkov (vajčka musia mať izbovú teplotu). Ak je krém hustý, primiešajte doň po lyžičkách trochu teplej vody alebo mlieka. Pridajte zmes z múky, čokolády, orieškov a hrozienok. Nakoniec do masy ručne vmiešajte sneh z bielkov, miešajte, až kým sa sneh celkom „nestratí“ v ceste. Cesto vylejte do formy vymastenej maslom a vysypanej múkou (pripadne mandľovými lupienkami) a pečte vo vyhriatej rúre pri 160 °C asi 50 minút. Špajdlou skúste, či je bábovka upečená. Ak sa cesto ešte na ňu lepí alebo bábovka zvrchu prihára, znížte teplotu. Ešte teplú bábovku vyklopte na tanier a posypte práškovým cukrom.

S prírodou na stole

Vianočný stôl krásne oživia prírodniny – čečínové chvojky či šišky, ktoré si môžete nazbierať počas prechádzky v parku či lese. Netreba ich veľa. Príbor nemusí byť položený len vedľa tanierov, pokojne ho usalašte na obrúsk na tanieri, previažte stuhou a nezabudnite ho osviežiť zelenou vetvičkou. Aj pohárom doprajte trochu vianočného luxusu a na „nohu“ im uviazte napríklad mašľu.

Z kvetináča svietnik

Sviečky nemusia byť len v mosadzných či drevených svietnikoch. Svedčať im to bude napríklad aj v obyčajnom hlinenom črepníku, ktorý vysypete hlinou (asi do 2/3), vrch vysteliete machom (nazbierate ho v lese) a dozdobíte kameňkami, malými šiškami, či inými chutnosťami.

Tvrdosť pálenej hliny zjemní farebná stuha uviazaná na mašľu s kúskom škorice.

TEXT: Olga Sabelová
FOTO: Dano Veselský

Mať zmluvy „do foroty“ sa vyplatilo

Aj Maruške by sa tu páčilo

Ústredná časť domu vznikla prepojením
kuchyne, jedálne a obývačky.

Vôňa sušených hríbov, jesenným slnkom zaliata záhrada a terasa lákajúca posadiť sa a aspoň na chvíľu si vychutnať ten úžasný pokoj... Také boli prvé dojmy, ktoré nás ovládli už po niekoľkých minútach. Domáca pani sa len usmiala, vraj sme to tu mali vidieť, keď začali s prestavbou. Nevideli sme, dnešná podoba domu ale má naše sympatie. Dokonca sme presvedčení, že aj Maruške z rozprávky O dvanástich mesiačikoch by sa tu páčilo.

O braz dôchodcu si s prestavbou rodinného domu – navyše prestavbou úplne od podlahy – spájame asi málokedy. Pani Jaroslava Budkovská z Malaciek však patrí k tým, ktorí búrajú zažitú predstavy. Len čo totiž vhupla do dôchodcovského veku, povedala si, že je ten správny čas urobiť niečo pre seba – a keď už, tak niečo poriadne. Prestavba rodičovského domu jej predstavu o niečom poriadnom dokonale spĺňala. „Samozrejme,“ usmieva sa, „celkom len tak sme do toho nešli. Pri rozhodovaní nám veľmi pomohlo, že sme mali v Prvej stavebnej sporiteľni uzatvorené štyri zmluvy. Sporili sme, ako sa hovorí, do foroty, že veď raz uvidíme. A oplatilo sa.“ Vďaka dlhodobému sporeniu „do foroty“ mali už pri niektorých zmluvách nárok na stavebný úver; pri ostatných sa k slovu dostali medziúvery. Ako pani Budkovská poznamenáva [a pochvaľuje si pri tom obchodnú zástupkyňu PSS, a. s., Luciu Habovú], využili naozaj všetky výhody, ktoré stavebné sporenie ponúka.

„Dôležité pre nás bolo,“ zdôrazňuje, „že v Prvej stavebnej sporiteľni sme nemali problém s tým, že sme už obaja, manžel i ja, dôchodcovia.“ Keď už teda bolo jasné, kde na to vziať, dostala sa k slovu téma, ako to spraviť. Aj pri jej riešení mala prvé [a rovnako tak i posledné] slovo pani Budkovská. Rodina síce sem-tam namietla, že príliš vymýšľa, to ju ale nedokázalo odradiť. „Z klasického dedinského štvorca, akým dom pôvodne bol, zostali len múry a krov, ostatné je všetko vymenené,“ stručne zhrnie rozsah prác, ktoré si prestavba vyžiadala.

Čo sa týka interiéru, v prvom rade prepojili obývačku s kuchyňou, čím otvorili ústrednú časť domu. Všetky miestnosti dostali nové okná, nové podlahy, nové béžovo-hnedé odtiene, celkom novú podobu dostala kúpeľňa. Do obývačkokuchyne pribudol kozub, ktorý nielen vytvára príjemnú atmosféru, ale vďaka ktorému [prostredníctvom prieduchov do dvoch vedľajších izieb] aj ušetrí na kúrení.

Nezostalo však iba pri ústrednej časti domu, respektíve pri jeho interiéri. Pribudla tiež terasa „na priedomí“, veľmi intenzívne využívaná. Ako hovorí domáca pani, dom si treba hlavne užiť. „Preto sme aj starý vinič, ktorý bol pôvodne pri dome, vyklčovali a nahradili ho trávnikom. Urobili sme studňu, spravíť ešte chceme záhradnú terasu, letnú kuchyňu,“ vymenúva pani Budkovská rodinné plány a dodá, že ani stavebné sporenie u nich ešte nepovedalo posledné slovo, veď obaja, manžel i ona, znovu sporia. Mimochodom, na kúsok bývalého viniča predsa len zostala záhradka. Síce nevelká, no jahody, ktoré v nej dominujú, zrejú ešte aj v decembri. Ako sme povedali už na začiatku, aj Maruške z rozprávky by sa tu páčilo.

Lucia Habová,
obchodná zástupkyňa PSS, a. s., Malacky
Rodina Budkovská je názorným príkladom toho, že mať uzatvorenú zmluvu, respektíve aj viacero zmlúv o stavebnom sporení sa oplatí vždy, aj keď dopredu neviete, ako ich využijete. Počas sporenia získavate štátnu prémie a svoje vklady (spolu so štátnou prímou) zaujímavo zhodnocujete. Po splnení podmienok máte nárok na výhodný stavebný úver, ktorý využili aj manželia Budkovskí. Ocenili i to, že v Prvej stavebnej sporiteľni nemali problém získať úver ako dôchodcovia, čo v iných bankách neprichádzalo do úvahy.

Z pôvodného domu zostali len múry a krov, všetko ostatné je celkom nové.

Kuchyňa je i miestom pečenia koláčov pre vnúčatá.

	psovitá šelma	lúčny porast	ústredný priestor rimskeho domu	hornina sopečného popola a piesku	africká rieka	nitrid uránu		štipka (expr.)	letecké opravovne	súhlas		inde	zrod	4
1							špatná				okresná volebná komisia			
proteín hmyzích tenkých vláken							ložisko zlata				papagáj			
karhal						skratka slečny		červeno- hnedá farba						
vták, po latinsky					náhla zmena			kto robí masáž		amoniaková kyselina				
rieka v Maroku				konzervuj dymom			vzduch, po grécky					aký (hovor.)		
ARTRÍN, BONANZA, DINER, UNIT, VEG	autor Tisícročnej včely	3											zľahka capnem	hodlá
osobné zámerno		belgický spevák	anglický titul				koniec, po maďarsky				jap. lovkynia perál			švajčiarske sídl
tromf			jednotka lieku				lesná žienka				osirelé			
porania					kredit					snívajú				
					čistiaci prášok					zodieraj				
						severan				obed vo Francúzsku				
						tiež				EČV okr. Poprad				
vakoval								rastlina trvanka						
krátky filmový záber				španielska vychová- vateľka				2						

Nájdí 10 rozdielov.

Pomôž malým elfom nájsť cestu k balíčku s darčekom.

Správne odpovede z vylúštenej križovky alebo úloh pre deti posielajte poštou na adresu DOMa, JAGA GROUP, s. r. o., Lamačská cesta 45, 841 03 Bratislava 42 alebo e-mailom na doma@jaga.sk do 15. 1. 2014 (v e-mailoch nezabudnite uviesť aj poštovú adresu). Na troch výhercov čaká ročné predplatné časopisu ekoBývanie a na ďalších piatich výhercov detských súťaží pekné darčeky od Prvej stavebnej sporiteľne. (Obrázky: thinkstock.cz)

DARUJTE SI ŠTÁTNU PRÉMIU
AŽ 66,39 €

DO 31. DECEMBRA

Vaše Vianoce budú bohatšie aj vďaka štátnej
prémii. Pre každého až do výšky 66,39 €.

Infolinka: 02/58 55 58 55

www.pss.sk

PRVÁ STAVEBNÁ
SPORITEĽŇA